

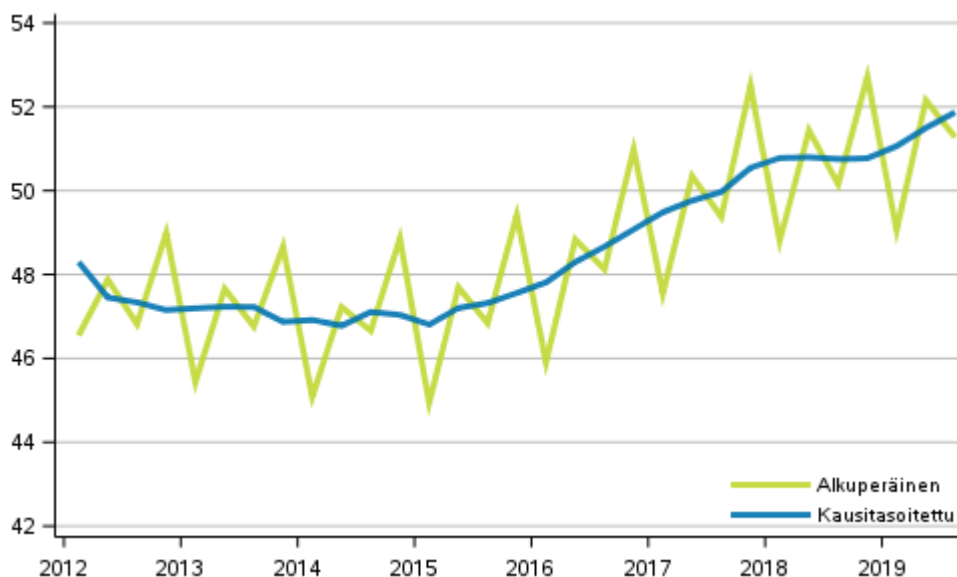
Neljännesvuositilinpito

2019, 3. vuosineljännes

Bruttokansantuote kasvoi 0,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan bruttokansantuotteen volyymi ¹⁾kasvoi heinä-syyskuussa 0,7 prosenttia edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Vuoden 2018 kolmanteen neljännekseen verrattuna työpäiväkorjattu bruttokansantuote kasvoi 2,2 prosenttia.

Bruttokansantuote vuosineljänneksittäin, volyymisarja, viitevuosi 2010 (mrd. euroa)

Vuoden 2019 toisella vuosineljänneksellä bruttokansantuote kasvoi tarkentuneiden tietojen mukaan 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä (oli 0,5 %) ja 1,4 prosenttia vuodentakaisesta (oli 1,2 %).

1) Volyymi tarkoittaa tietoa, josta hintojen muutosten vaikutukset on poistettu. Viitevuoden 2010 hintaiset volyymit on ilmaistu suhteessa vuoden 2010 käypähintaiseen (euromääräiseen) tasoon. Muutosprosentit vuodentakaisesta neljänneksestä on laskettu työpäiväkorjatusta aikasarjasta ja muutosprosentit edellisestä neljänneksestä kausitasoitetusta aikasarjasta.

Vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä viennin volyymi kasvoi 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 5,3 prosenttia vuodentakaisesta. Tuonti kasvoi 1,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 4,2 prosenttia vuodentakaisesta.

Yksityisen kulutuksen volyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 1,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,4 prosenttia vuodentakaisesta. Kiinteän pääoman bruttomuodostus eli investoinnit kasvoivat 1,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,6 prosenttia vuodentakaisesta.

Sisällys

Suomen kansantalouden tuotanto kasvoi heinä-syyskuussa.....	4
Tuotanto.....	4
Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	6
Työllisyys, palkat ja kansantulo.....	7
Käytettävissä olleet tiedot.....	8

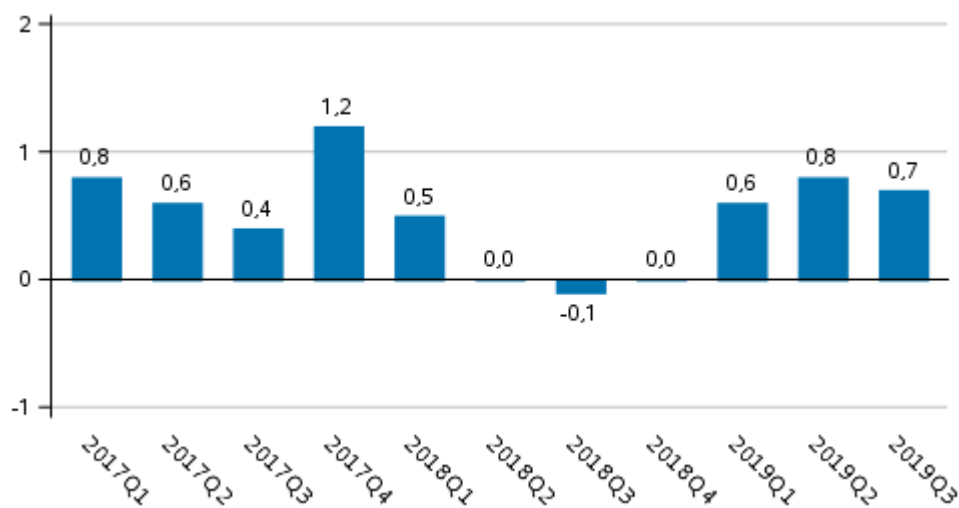
Kuviot

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	4
Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2019 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia).....	5
Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2019 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	5
Kuvio 4. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2019 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia).....	6
Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2019 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	7
Tietojen tarkentuminen.....	9
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	10

Suomen kansantalouden tuotanto kasvoi heinä-syyskuussa

Bruttokansantuotteen kausitasoitettu volyyymi kasvoi heinä-syyskuussa 0,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Työpäiväkorjattu bruttokansantuote kasvoi 2,2 prosenttia vuoden 2018 kolmannen neljänneksen tasolta. Käyvin hinnoin tarkasteltuna työpäiväkorjatun bruttokansantuotteen arvo oli 4,1 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

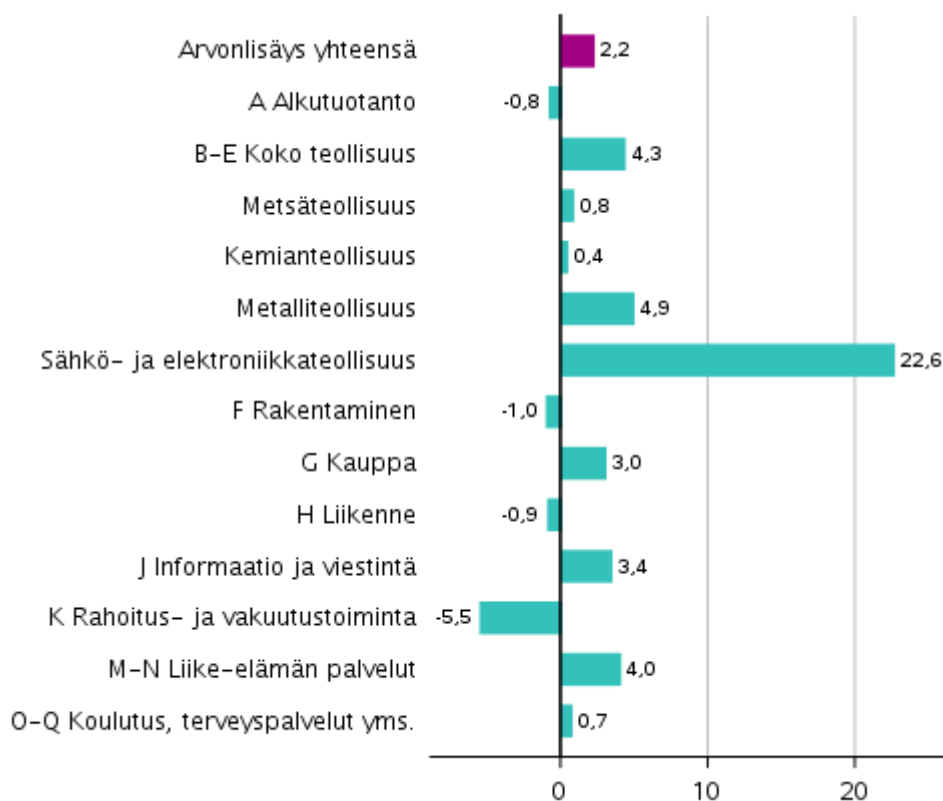

Eurostatin kokoamien ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote EU28-alueella kasvoi vuoden kolmannella neljänneksellä 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,3 prosenttia vuodentakaisesta.

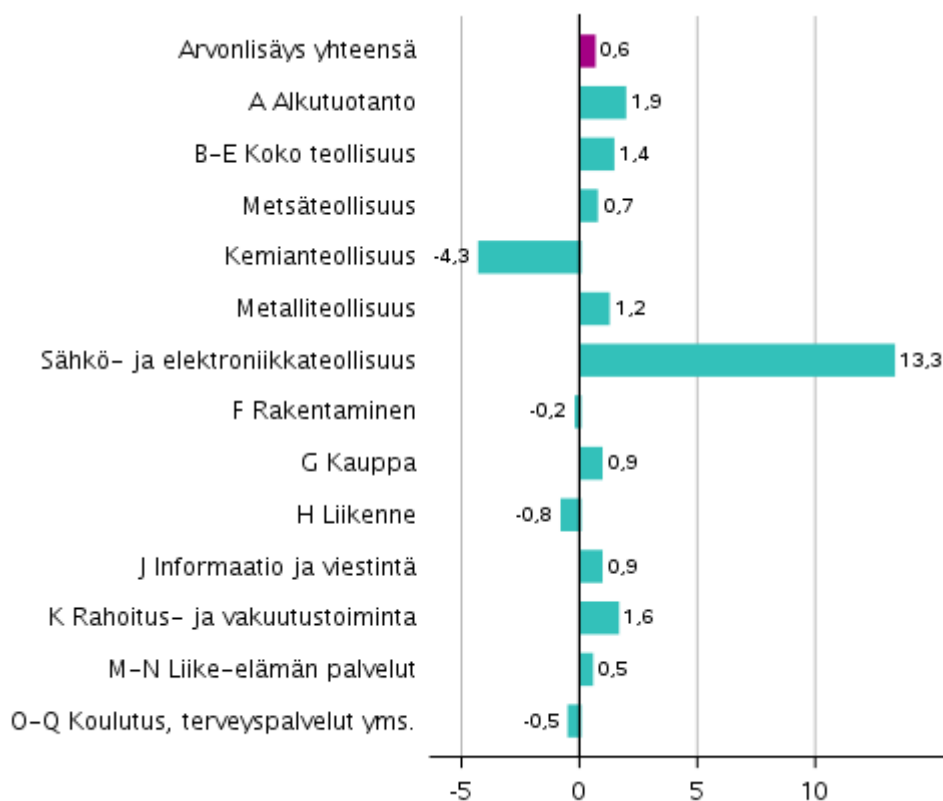
Tuotanto

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyyymi kasvoi 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,2 prosenttia vuodentakaisesta.

Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2019 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2019 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Alkutuotannon, eli maa-, metsä- ja kalatalouden arvonlisäyksen volyyymi pieneni heinä-syyskuussa noin yhden prosentin vuodentakaisesta. Maatalouden arvonlisäyksen volyyymi kasvoi viisi prosenttia, mutta metsätalous supistui kolme prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Teollisuustoimialojen (ml. kaivostoiminta sekä energia-, vesi- ja jätehuolto) tuotanto kasvoi heinä-syyskuussa neljä prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Tehdasteollisuus kasvoi selvästi: metalliteollisuus kasvoi viisi prosenttia sekä sähkö- ja elektroniikkateollisuus peräti 23 prosenttia vuodentakaisesta, sen sijaan metsä- ja kemianteollisuuden kehitys oli vaisumpaa. Rakentaminen väheni yhden prosentin vuodentakaisesta.

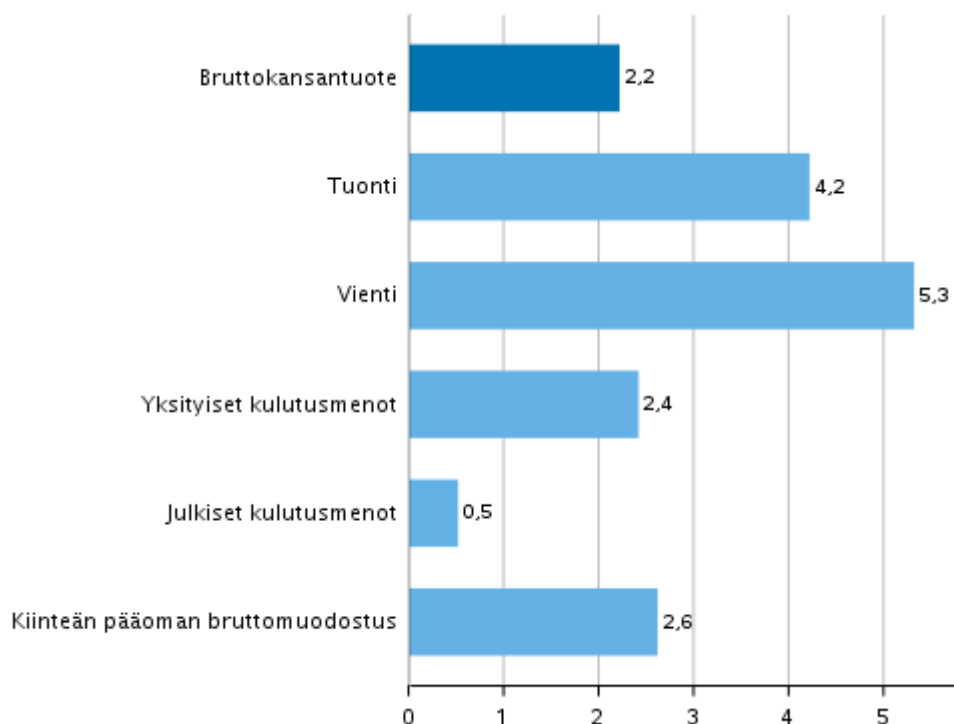
Palvelutoimialojen volyyymi kasvoi hieman edellisen neljänneksen tasolta, vuodentakaisesta kasvua kertyi hieman alle kaksi prosenttia. Julkisten palveluiden arvonlisäys pieneni sekä edelliseen neljännekseen että vuodentakaiseen verrattuna, mutta yksityisten palveluiden arvonlisäys kasvoi yhden prosentin edellisestä ja kaksi prosenttia viime vuoden vastaavasta neljänneksestä.

Kaupan volyyymi oli heinä-syyskuussa kolme prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Muista palveluista majoitus- ja ravitsemistoiminnan, informaation ja viestinnän, kiinteistöalan sekä liike-elämän palveluiden toimialat kasvoivat.

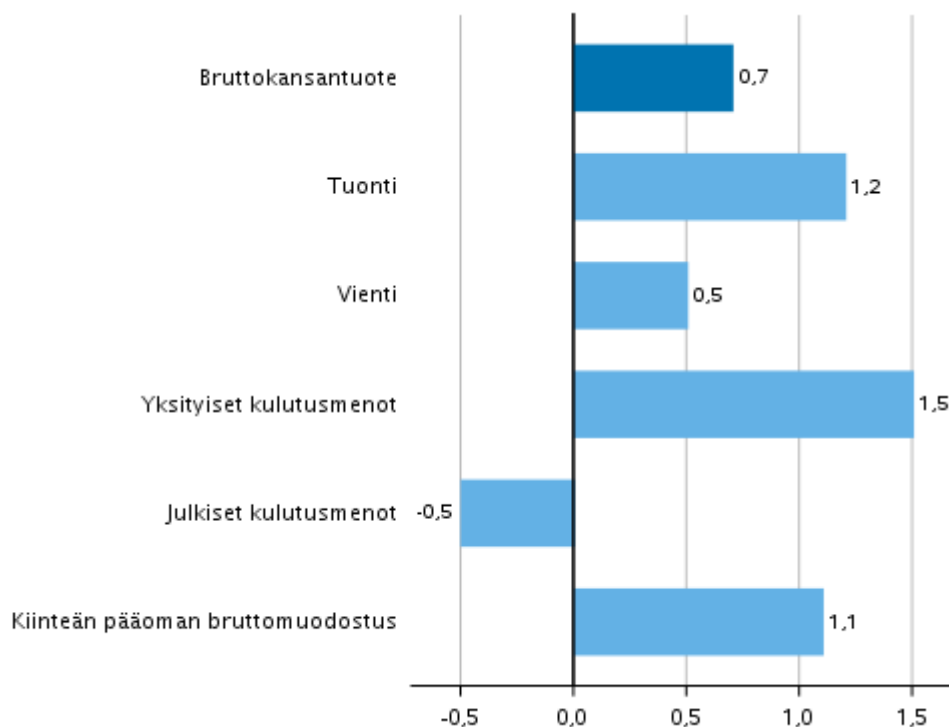
Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Kokonaiskysyntä kasvoi heinä-syyskuussa yhden prosentin vuodentakaisesta. Kansantalouden kysyntää kasvattivat viennin, yksityisten kulutusmenojen ja investointien kasvu.

Kuvio 4. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2019 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2019 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Viennin volyyymi kasvoi heinä-syyskuussa edelliseen vuosineljännekseen verrattuna puoli prosenttia ja vuodentakaiseen verrattuna viisi prosenttia. Vuoden 2018 kolmanteen neljännekseen verrattuna tavaroiden vienti kasvoi kolme prosenttia ja palveluiden vienti 11 prosenttia.

Tuonnin volyyymi kasvoi neljä prosenttia vuodentakaisesta: tavaroiden tuonti kasvoi neljä prosenttia ja palveluiden tuonti viisi prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Yksityinen kulutus kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä kaksi prosenttia vuodentakaiselta tasoltaan. Kotitalouksien kulutusmenot kestäviin ja puolikestäviin kulutustavaroihin kasvoivat selvästi. Julkiset kulutusmenot kasvoivat puoli prosenttia vuodentakaisesta.

Kiinteän pääoman bruttomuodostus eli investoinnit kasvoivat yhden prosentin edellisestä neljänneksestä ja kolme prosenttia vuodentakaisesta. Yksityiset kasvoivat neljä prosenttia, mutta julkiset investoinnit supistuivat kolme prosenttia 2018 heinä-syyskuuhun verrattuna. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyyymi pieneni kolme prosenttia vuoden 2018 heinä-syyskuun tasolta. Asuinrakennus- ja muut talorakennusinvestoinnit pysyivät vuodentakaisella tasollaan, maa- ja vesirakennusinvestoinnit kasvoivat yhden prosentin. Kolmannelle vuosineljännekselle osui kaksi poikkeuksellisen suurta investointia henkisiin omaisuustuotteisiin, jotka kasvoivat 18 prosenttia vuodentakaisesta.

Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisten määrä kasvoi heinä-syyskuussa 0,8 prosenttia vuodentakaisesta. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä pysyi vuodentakaisella tasollaan.

Työttömyysaste oli heinä-syyskuussa Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 6,0 prosenttia, kun se viime vuoden vastaavana aikana oli 6,5 prosenttia.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi heinä-syyskuussa 0,8 prosenttia edellisen neljänneksen tasolta ja 3,4 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Työnantajien maksamat sosiaaliturvamaksut vähenivät 1,7 prosenttia vuodentakaisesta.

Toimintaylijäämä (netto), joka vastaa liikekirjanpidossa karkeasti liikevoittoa, kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 8,1 prosenttia vuodentakaisesta. Bruttokansantulo oli käyvin hinnoin 4,2 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Käytettävissä olleet tiedot

Vuosineljänneksen ennakkotiedot perustuvat 26.11.2019 käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä. Vuositason tiedot 1990–2018 vastaavat 20.9.2019 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja, paitsi ulkomaat-sektorin tiedot (tuonti, vienti, ensitulot ulkomailta/ulkomaille), jotka ovat voineet tarkentua.

Vuoden 2019 viimeistä neljänneistä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 28.2.2020, jolloin myös aiempia neljänneksiä tarkennetaan. Pikaennakko bruttokansantuotteen kehityksestä loka-joulukuussa julkaistaan [Tuotannon suhdannekuvaajan](#) joulukuun tietojen yhteydessä 14.2.2020.

Neljännesvuositiedot voivat täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmistä johtuen tarkentua hieman jokaisen julkistuksen yhteydessä. Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat kuitenkin neljänneksen julkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, koska vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Kausitasoitettut ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta.

Laatuseloste on nähtävissä Tilastokeskuksen sivuilla: [Laatuseloste](#).

[Kansantalouden neljännesvuositilinpidon menetelmäkuvaus](#).

Tietojen tarkentuminen

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2018Q3	0,4	0,1	-0,1	-0,5
	2018Q4	0,7	0,1	0,0	-0,7
	2019Q1	0,2	0,5	0,6	0,4
	2019Q2	0,5	0,5	0,8	0,3
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2018Q3	2,4	1,8	1,6	-0,8
	2018Q4	2,2	0,7	0,4	-1,8
	2019Q1	1,2	0,9	0,5	-0,7
	2019Q2	1,2	1,2	1,4	0,2

Viennin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2018Q3	-1,8	-1,3	-0,4	1,4
	2018Q4	3,3	3,4	2,9	-0,4
	2019Q1	3,0	2,4	3,0	0,0
	2019Q2	-0,5	-0,5	-1,1	-0,6
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2018Q3	-1,3	-1,4	0,0	1,3
	2018Q4	1,3	1,0	3,1	1,8
	2019Q1	3,9	3,3	4,6	0,7
	2019Q2	4,1	4,1	4,5	0,4

Tuonnin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2018Q3	0,5	0,6	1,3	0,8
	2018Q4	4,1	3,8	2,3	-1,8
	2019Q1	-5,7	-4,4	-0,9	4,8
	2019Q2	2,8	2,8	1,4	-1,4
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2018Q3	2,2	2,7	3,7	1,5
	2018Q4	6,3	6,2	7,0	0,7
	2019Q1	-1,9	-0,4	2,3	4,2
	2019Q2	2,8	2,8	3,7	0,9

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen keskimäärin 2014Q1 alkaen, %-yksikköä

	Revisioiden itseisarvojen keskiarvo	Revisioiden keskiarvo
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä	0,5	0,1
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta	0,7	0,1

Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT2010) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 2008 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin kansantalouden vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää käypähintaiset tiedot sekä ketjutetut volyymitiedot viitevuotena 2010.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto. Sen laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin ja lähdeaineistoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tuottavat. Vuositason tiedot ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan koko kansantalouden perushintaiseksi bruttoarvonlisäykseksi, johon lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatalo.

Kausitasoitus tehdään TRAMO/SEATS-menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettujen alasarjat summataan aggregaattitason sarjoiksi. Volyymiaikasarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työ-/kauppapäiväkorjaus, mikäli tarpeellista. Alkuperäisten aikasarjojen lisäksi tietokantataulukoissa on saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettut (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat. Lisätietoa kausitasoituksesta: http://tilastokeskus.fi/til/tramo_seats_fi.html

3. Tietosisältö, luokitukset, lähteet ja tietojen tarkkuus

Tiedot arvonlisäyksestä julkaistaan 21 toimialan tarkkuudella koko kansantalouden tasolla, lisäksi julkaistaan toimialoista muodostettuja aggregaatteja (esim. palvelut). Tiedot työllisyydestä, työtunneista ja maksetuista palkoista sekä työnantajan sosiaaliturvamaksuista julkaistaan 11 toimialan tarkkuudella. Joitain aggregaattitason tietoja on jaettu yksityiseen ja julkiseen sektoriin. Investoinnit eli kiinteän pääoman bruttomuodostus on jaettu rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä aineettomiin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkajako (kestävät, puolikestävät ja lyhytikäiset tavarat, palvelut, turismimenot nettona).

Tarkempi kuvaus käytetyistä laskentamenetelmistä ja tietolähteistä on saatavilla tilaston menetelmäkuvauksessa: <http://stat.fi/til/ntp/men.html>.

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä: Ensimmäkin laadinnassa käytettävät lähdeaineistot saattavat tarkentua tai ne saadaan käyttöön vasta ensijulkistuksen jälkeen. Toiseksi neljännesvuositilinpidon tiedot täsmäytetään vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja, jolloin kaikki muutokset kansantalouden tilinpidon vuositiedoissa tarkentavat myös neljännesvuositilinpitoa. Kolmanneksi neljännesvuositilinpidon laadinnassa käytetyt täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmät käsittelevät koko aikasarjan yhdellä kertaa, jolloin lähdeaineiston tarkentuminen yhdellä vuosineljänneksellä tai vuositiedon muutos voi tarkentaa myös muiden vuosineljännesten tietoja neljää edellistä vuotta koskien.

Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat ensijulkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, sillä vuositilinpidon tiedot tulevat lopullisiksi noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Tämän jälkeen tietojen tarkentuminen on yleensä vähäistä. Tarkentumisten suurusluokka on esitetty revisiotaulukoissa: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/rev.html>

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tiedot julkaistaan viimeistään 60 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi vuosineljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidoon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua.

StatFin-tietokantataulukoiden tietoja päivitetään aina tilaston [sektoritilit neljännesvuosittain](#) julkaisun yhteydessä (maaliskuussa noin 75 päivän viiveellä ja muina vuosineljänneksinä noin 85 päivän viiveellä). Tarkemmat julkaisuajat: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/tjulk.html>

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA2010- ja SNA2008-mukaisiin kansantalouden tilinpidoon tietoihin. Neljänneksittilinpidoon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin voidaan käyttää monia eri lähdetilastoja. Kansantalouden tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tästä johtuen neljännesvuositilinpidoon tiedoissa saattaa olla eroja lähdetilastoihin verrattuna.

Lisätietoja

Samu Hakala 029 551 3756

Antti Kosunen 029 551 3613

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpito 2019, 3. neljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9749 (pdf)